

סילבוס לקורס: לקויי שמיעה, 64008.1.1

שם המרצה: קליין אודיה

סוג הקורס : שיעור

שנת הלימודים: תש"פ , הקורס נלמד בסמסטר א

מספר השעות ונקודות זכות: 1 ש"ש, 2 נ.ז.

שנת הלימוד בתכנית: ב

דרישות קדם: אין

מטרות / תוצרי למידה: הסטודנט יכיר את אופי הלקות בשמיעה וההשלכות של לקות בשמיעה על התפתחות ותפקוד הילד תוך התייחסות לסיכום הגרפי של הנושא (אודיוגרמה).

הסטודנט יכיר את האבזרים השונים לשיקום השמיעה תוך התייחסות למאפיינים וההשלכות על התפקוד בכיתה של כל אבזר.

הסטודנט יכיר את הקשיים האופייניים לילדים עם לקות בשמיעה במערכת החינוך.

הסטודנט יכיר את שיטות התקשורת השונות בחינוך ילדים עם לקות בשמיעה והדילמות החינוכיות בבחירה בין השיטות השונות.

הסטודנט יידע לקרוא אודיוגרמה ולהבין את ההשלכות של הכתוב על תפקוד הילד עם לקות בשמיעה במערכת החינוך הסטודנט יוכל לבנות שיעור פרטני/כיתתי תוך התייחסות ומתן פתרונות לקשיים האופייניים לאוכלוסיית לקוי השמיעה.

תיאור הקורס: חלקו הראשון של הקורס יוקדש לשיעורי רקע על התפתחות המערכת השמיעתית, מבנה מערכת השמע, סוגי לקות בשמיעה. חלקו השני יוקדש להכרות עם אבזרי שיקום השמיעה הקיימים, הקשיים השונים של הילד עם לקות השמיעה והאתגרים הקיימים במערכת החינוך עבור התלמיד לקוי השמיעה וידונו הדרכים להתמודד עם קשיים אלו. בנוסף יתוארו שיטות התקשורת בחינוך ילדים עם לקות בשמיעה והמסגרות החינוכיות עבור ילדים עם לקות בשמיעה הנגזרות מהשיטות השונות. יבוצע דיון בדילמות העולות מהשוני בשיטות התקשורת בשילוב התלמידים עם לקות השמיעה במערכת החינוך.

שיטות לימוד: הרצאות פרונטליות, דיונים, תרגילים כיתתיים, הדגמות עם סרטונים

התוכן הניתן מידי שבוע, מטלות וחומרי קריאה:

מס'	נושא, מטלות וחומר קריאה
1	מבוא- שמיעה כיסוד להתפתחות התקשורת המילולית והחברתית
2	אנטומיה ופיזיולוגיה של מערכת השמיעה ובדיקות שמיעה- התנהגותיות ואובייקטיביות (TEOA, ABR) תוך דגש על הכרות עם האודיוגרמה
3	לקות שמיעה- הגדרה, אתיולוגיה ומאפיינים קליניים מרכזיים- תוך התייחסות לחומרת הלקות וסוג הלקות וההשפעות של הסוגי הלקויות והחומרות השונות על תפקוד התלמיד במערכת החינוך-
4	הכרות עם מבנה ופעילות מכשירי שמיעה קונבנציונליים, מכשירי שמיעה בהולכת עצם ושתל שבלול תוך התייחסות לגיל תחילת השיקום
5	קשיים בשמיעה על רקע רעש אצל ילדים עם לקות בשמיעה ודרכים לשיפור יחסי אות רעש במערכת החינוכית- מערכות הגברה אישיות והנגשה אקוסטית.

6	אתגרים רגשיים בפני הילד עם לקות השמיעה במערכת החינוך ואסטרטגיות לפתרון-
7	יכולות קוגניטיביות, אצל ילדים עם לקות בשמיעה. מודלים מוקדמים לעומת מודלים עדכניים וכיצד ניתן לשפר יכולות אלו- הכרות עם תאוריית המיינד
8	יכולות שפתיות ואורייניות אצל ילדים עם לקות בשמיעה. מודלים מוקדמים לעומת מודלים עדכניים וכיצד ניתן לשפר יכולות אלו
9	יכולות שמיעתיות אצל ילדים עם לקות בשמיעה. מודלים מוקדמים לעומת מודלים עדכניים וכיצד ניתן לשפר יכולות אלו.
10	דרכי תקשורת אצל ילדים לקוי שמיעה והשפעת דרכי התקשורת על תפיסת הזהות התרבותית חברתית- התמקדות בגישה האוראלית והכוללנית
11	דרכי תקשורת אצל ילדים לקוי שמיעה והשפעת דרכי התקשורת על תפיסת הזהות התרבותית חברתית- התמקדות בגישה הדו לשונית
12	חינוך ילדים לקוי שמיעה בישראל- הכרות עם המסגרות הקיימות לגילאי 3-21 ש'. התייחסות לנושא השילוב בחינוך הרגיל.
13	המשך נושא השילוב בחינוך הרגיל

חובות הסטודנט בקורס: זהו יסודות נוכחות בכל השיעורים, שתיבדק מידי שיעור. סטודנט שייעדר מעל שתי הרצאות ללא סיבה מוצדקת לא יורשה לגשת לבחינה המסכמת או להגיש עבודה, ולא יקבל ציון בקורס. על הסטודנט להשתתף באופן פעיל בשיעורים ובדיונים הכיתתיים. על הסטודנט להגיש 2 תרגילים כיתתיים אשר יינתנו במהלך הסמסטר כעבודה בקבוצות. בסיום הקורס יתבצע מבחן מסכם, אשר חלקו יכלול שאלות רב ברירה וחלקו שאלות פתוחות.

אופן ההערכה - הרכב הציון

מרכיב	אחוז	ציון מינימלי למרכיב
תרגילים	10%	
השתתפות פעילה	10%	
מבחן	80%	55

רשימה ביבליוגרפית:

- רשות צח, נ' (2014). אתגרים בשילוב תלמידים עם לקוי שמיעה במסגרות חינוך רגילות. בתוך ט' מוסט וד' רינגוולד-פרימרמן (עורכות), חינוך ושיקום ילדים ומתבגרים כבדי שמיעה וחירשים. תל אביב: מכון מופ"ת. כרך ב'. 11-48
- Batten, g. Oakes, P.M., Alexander, T. (2014). Factors Associated With Social Interactions Between Deaf Children and Their Hearing Peers: A Systematic Literature Review. Journal of Deaf Studies and Deaf Education, 19 (3). 285–302
- Ching T.Y.C. (2012). Hearing aids for children. In: L. Wong, L. Hickson (eds.), Evidence-based Practice in Audiology: Evaluating Interventions for Children and Adults with Hearing Impairment. San Diego: Plural Publishing, 93–118
- Katz, J. (ed.). (2002). Handbook of Clinical Audiology. Baltimore, ML: Williams & Wilkins, 6th ed. 29-46
- Lederberg A. R. Schick B. & Spencer P. E. (2013). Language and literacy development of deaf and hard-of-hearing children: Successes and challenges. Developmental Psychology, 49, 15–30
- Tomblin J. B. Oleson J. J. Ambrose S. E. Walker E. Moeller M. P. (2014). The influence of hearing aids on speech and language development of children with hearing loss. JAMA Otolaryngology—Head & Neck Surgery, 140, 403–409
- Stevenson J. Kreppner J. Pimperton H. Worsfold S. & Kennedy C. (2015). Emotional and behavioural difficulties in children and adolescents with hearing impairment: a systematic review and meta-analysis. Eur Child Adolesc Psychiatry, 24, 477-496.

